
Struktur- og temaanalyse 2010

Skoleafdelingen

Skoleafdelingens analyser og anbefalinger

Introduktion til oplægget

- 1. Kort gennemgang af kommissorierne.** *Hvad var opgaven?*
- 2. Kommissorierne blev udfordret af virkeligheden.** *Analyseopgaven blev udvidet!*
- 3. Tillægsudfordringer.** *Der er andre helt væsentlige udfordringer end dem der fremgår af kommissorierne.*
- 4. Gennemgang af tal- og datamateriale.** *Hvilke data og tal ligger til grund for anbefalingerne?*
- 5. Gennemgang af strukturbeskrivelser og struktur-idéer.** *Hvilke strukturændringer kan tages i anvendelse, hvis det beslattes af byrådet?*
- 6. Introduktion til halvårsplanen.** Vi skal løse en effektiviseringsopgave i '10 og '11, og vi skal vise fremdrift på drift og på udvikling - her og nu.
- 7. Introduktion til helårsplanen.** Budget '11 viser os, at halvårsplanen ikke løser de fremtidige udfordringer. *Reorganisering af skolevæsenet.*
- 8. Strukturanbefalinger**

To kommissorier, og en særlig udfordring

Strukturanalyse

1. En proces med inddragelse af lederne og medarbejderrepræsentanter, Med det mål at skabe grundlag for politisk prioritering af et fremadrettet og langtidsholdbart serviceniveau. Dette arbejde afsluttes i 2. kvartal 2010, så resultatet kan indgå i budgetlægningen for 2011

2. Analysen af strukturer er i sit udgangspunkt teknisk-økonomisk. Det vil sige en undersøgelse af, om de **eksisterende strukturer er optimale ud fra en økonomisk betragtning**. Men denne adskillelse af det økonomiske og det faglige element er dog ikke mulig at opretholde fuldt ud i forbindelse med analyserne af strukturerne. Her må der også laves overvejelser af ledelsesmæssig og faglig karakter – det er dog ikke udgangspunktet for analyserne.

3. Folkeskoleområdet inkl. specialundervisning – her ses bl.a. på skolestruktur, overbygningsskoler og struktur på specialundervisningsområdet samt samspil med fritidstilbud

To kommissorier, og en særlig udfordring

Temaanalyse specialundervisning

- Nøgletal om aktivitetsomfang og udgifter set i relation til andre kommuner
- Sammenligninger af udgiftsniveau med kommuner med samme udgiftsbehov
- Vurdering af mulighederne for at skabe en mere effektiv og billigere drift af områderne – her laves der besøg hos en eller flere kommuner med samme udgiftsbehov og som løser samme opgave klart billigere end tilfældet er i Middelfart Kommune. Altså en analyse af best practise på området
- Gennemgang af relevante arbejdsgange og processer
- Et forslag til fremadrettet serviceniveau og opgaveløsning samt de økonomiske konsekvenser i den anledning
- Et forslag til visitations-, styrings- og tildelingsmodeller, som sikrer overholdelse af det serviceniveau, der bliver fastlagt
- Konkret forslag til opfyldelse af det økonomiske mål

Det er vigtigst at få eget område ordentligt beskrevet, inden man kigger mod ideer fra andre kommuner.

Budget '11 – den særlige udfordring

- 1. Effektiviseringsmål.** Indskrevet i kommissorierne er kr. 1 mio. i '10 og kr. 2. mio. i '11.
- 2. Udsigten til udfordringerne** i budget '11 stiller helt andre krav til de forslag der skal udledes af de to kommissorier.

Dette oplæg er ikke alene et oplæg der skal vise hvordan vi skal tilvejebringe et samlet rationale på kr. 3 mio.

Oplægget er et forslag til reorganisering af hele skolevæsenet.

Hvis budget '11 er den udfordring vi frygter, så kan vi ikke spare os ud af udfordringen via "klassiske besparelser/rationaliseringer/effektiviseringer". Vi vil komme i konflikt med gældende national lovgivning, kommunens egen styrelsesvedtægt og det er vurderingen at arbejdsmiljøet i skolevæsenet vil belastes markant.

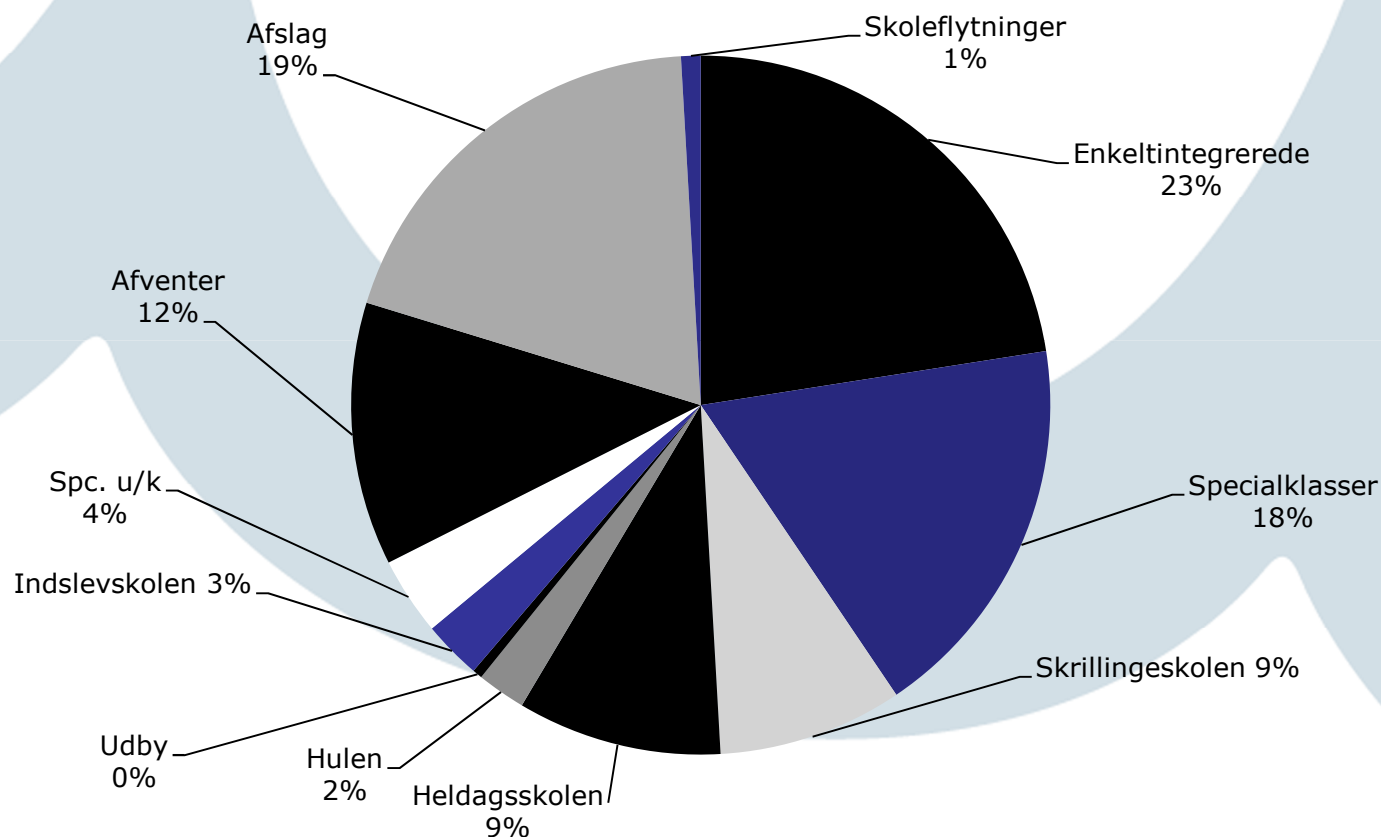
Tillægsudfordringer

- 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse
- Vi bruger fortsat flere og flere penge i specialområdet, og de tages igen og igen fra normalområdet. Det er udsigtsløst. Med den udvikling er det eneste sikre, at vi fortsat vil udlede elever og penge fra normalmiljø til specialmiljø.
- Besparelser i 8 ud af 10 år.
- Vi står med nogle trivselsmålinger, der markerer at arbejdsmiljøet er belastet. Det gælder lærere og pædagoger i skoleområdet /SFO, PPR, i skoleafdelingen m.v.
- Skolepolitik
- Skolerenoveringsplan
- En stribe igangsatte, men ikke færdiggjorte udvalgsarbejder – det seneste er innovationsprojektet...

Visitationsafgørelser, beskrivelse af status og serviceniveau

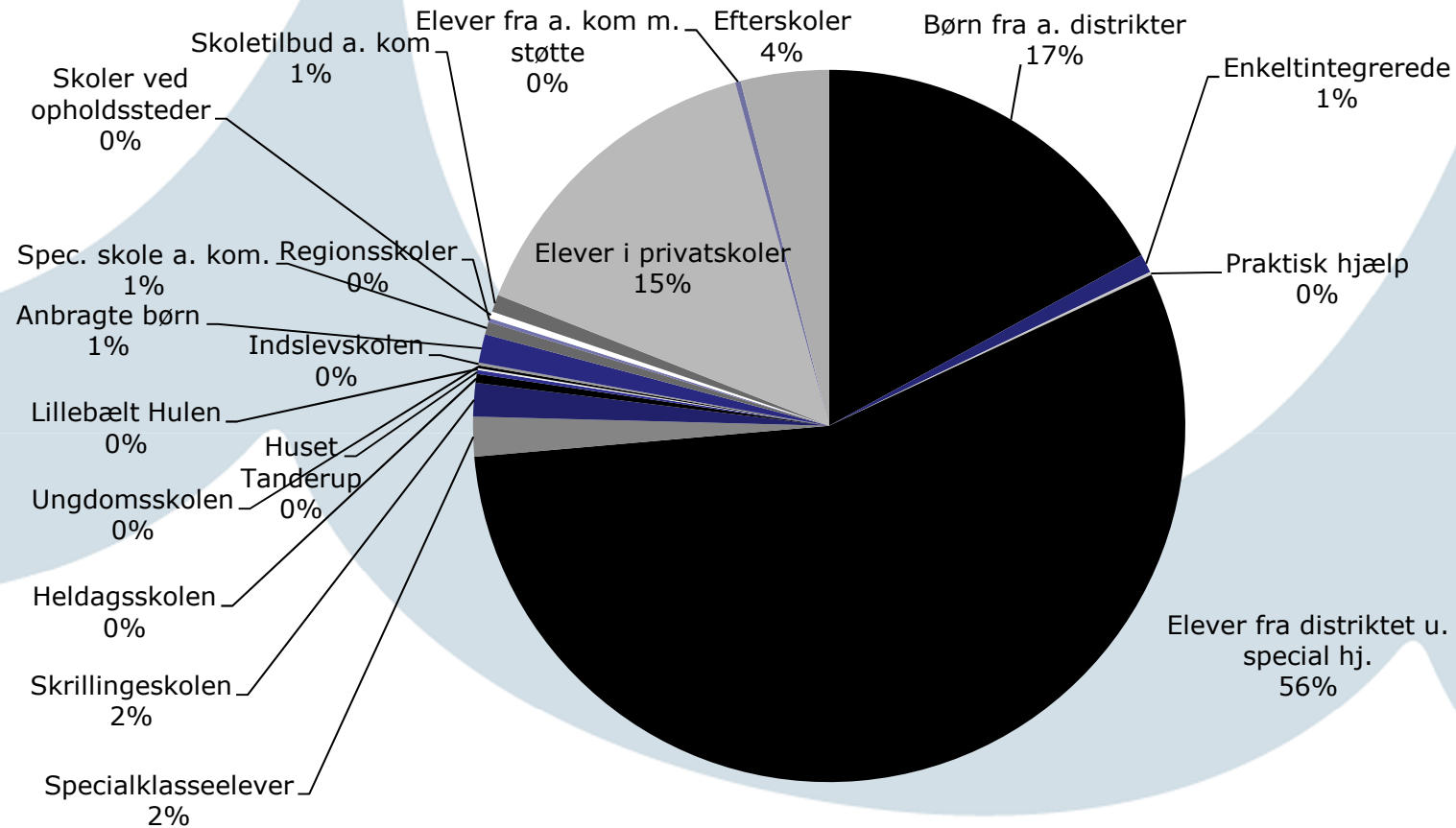
Antal visitationssager/afgørelser i 2009

Modellen viser visitationsafgørelsen i de 224 sager der blev fremsendt i 2009

Elevfordeling i skolevæsenet, fordelt på skoletilbud

Skoleafdelingens tiltag her og nu

Halvårsplanen

1. Vi ruller Børns signaler ud. Den er på trapperne, og er stærkt ønsket fra de decentrale enheder som et kommunalt forsøg på at håndtere og rammesætte det tværfaglige samarbejde.
2. Vi kører de konsultative team i stilling som en naturlig forlængelse af Børns Signaler, så de er klar pr. 01.08.10.
3. Vi etablerer ressource team (akutteam/flyers), senest pr. 01.08.10.
4. Vi melder ud at vi starter introkurser for nye lærere der ansættes i kommunen. Det er et udspring af trivselsundersøgelsen. Bl.a. klasse- og læringsledelse, skolens ekspertsystemer / tværfagligt samarbejde.
5. Vi laver et dagtilbud i samarbejde med familieafdelingen. Til de tungeste elevsager, i skole/fam.afd. Samtidig med at vi løser en tung pædagogisk opgave tværfagligt, så kan der ligge en besparelse i det. Både familieafd. og skoleafd. har det med i hver sin temaanalyse. Men vi kan gøre det ret hurtigt, hvis ikke til 01.08.10, så evt. til 01.10.10?

Skoleafdelingens tiltag her og nu

Halvårsplanen (fortsat)

6. Vi fremhæver de resultater der er af det centrale udvalg der har beskæftiget sig med trivselsundersøgelse. Der går dels et a) Brev ud om forventninger om elevadfærd, og dels meddeles det at b) specialundervisnings- og strukturudvalget arbejder videre med de problemstillinger der blev fremhævet som de største og vigtigste og c) så afvikles der en temadag for alle lærere + personaler i skoleområdet vedr. elevadfærd/urolige elever.

7. Erhvervsklassen. Kan vi nå noget til 01.08.10. Er der elevgrundlag? Vil vi overhovedet have den?

Skoleafdelingens tiltag i skoleåret '11/'12

Helårsplanen

– *Et forslag til visitations-, styrings- og tildelingsmodeller, som sikrer overholdelse af det serviceniveau, der bliver fastlagt*

- 1. Tildeling af normering/ressourcer til normalområdet.**
Modeludvikling.
- 2. Tildeling af normering/ressourcer til ordinær specialundervisning.** *Modeludvikling.*
- 3. Ny visitationsmodel,** ressourcer udlægges og anvendes decentralt. Distriktsmodel. Demografi, socialgeografisk analyse af distrikterne.
Modeludvikling.
- 4. PPR/ydelseskatalog.** Supervisionsmodel til vores specialpersonale + specialkonsulenter
- 5. Skolepolitik,** tilgang til moderfagene dansk/matematik. Mere uddannelse til personalet. Elevadfærd. Forældresamarbejde. It i undervisningen/specialundervisningen, programmer, grej og uddannelse. Flere puljetimer til holddannelser/niveaudeling/projektorienteret undervisning. Opgradering af PPR mhp. det konsultative.
- 6. Beskrivelse af specialtilbud.** Ungdomsskolen/Heldagsskolen, samt evt. samling af tilbud
- 7. Struktureret udnyttelse af puljer/fonde.**

'11-udfordringen

1. Vi går på minimumstimetallet.
2. Vi bliver færre og større skoler.

Skolelukninger for eller imod?

3 centrale elementer i overvejelserne

1. Land / by- problemstillinger. *En drøftelse om nærhed, lokalsamfund og...*
2. Kvalitet. *Er store skoler bedre end små skoler, når man vurderer de faglige og de sociale resultater?*
3. Økonomi. *Uanset hvad man kan mene om ovenstående, så er det muligt at sige noget objektivt om hvad det koster at drive hhv. store og små skoler.*

Gennemgang af tal- og datamateriale

Nøgletal fra Indenrigsministeriet

1. 12 af 98 kommuner har en lavere klassekvotient end MFK (v. 18,78). *Det viser at vi har en lav klassekvotient, og at prisen pr. elev vil vise sig som en høj gennemsnitspris, men det betyder at den enkelte skole har få ressourcer pr. elev.* (Konkret optælling viser 18,3, hvilket betyder at kun 8 skoler i DK har en lavere kvotient)
2. 24 af 98 kommuner har en lavere gennemsnitlig skolestørrelse end MFK. Det viser at vi strukturelt har valgt et dyrt set up.
3. 22 af 98 kommuner har en lavere gennemsnitspris pr. elev end MFK (Folkeskoleudgift, netto). Dvs. *uden* special-, privat- og efterskoler.
4. 71 af 98 kommuner har en lavere gennemsnitspris pr. elev end MFK (undervisningsudgift, netto). Dvs. *med* special-, privat- og efterskoler.

Land- og by-problemstillinger

Skolelukninger slår ikke landsbyer ihjel

Af Bodil Jessen, boj@berlingske.dk, Tirsdag den 26. februar 2008

Købmanden lukker. Gymnastikforeningen lukker. Postkontoret er væk, og huspriserne rasler ned. Tilbagegangen har ramt de små lokalsamfund i mange år, og ofte hævdes det, at lukningen af den lokale skole har skylden. Men det passer ikke, viser ny undersøgelse.

Det er ikke lukningen af den lille skole i landsbyen, der er skyld i stagnation og tilbagegang i lokalsamfundet. Det viser den første større undersøgelse af skolers betydning for nærmiljøet, som Teknologisk Institut har gennemført for Velfærdsministeriet.

Områder med skolelukninger er generelt præget af tilbagegang, men undersøgelsen konkluderer, at skolelukningerne ikke er årsag til lokalområdets tilbagegang. Når den lille lokale skole lukker, er det snarere resultatet af en længerevarende tilbagegang, viser analysen af skolelukninger i perioden 1990-2007, hvor Danmark fik 13 procent færre folkeskoler. 73 procent af de skoler, der indgår i undersøgelsen, har haft faldende elevtal de seneste fem år før lukningen, og der har ligeledes været en negativ befolkningsudvikling i lokalsamfundet længe før, porten til skolen blev drejet om.

Kvalitet - er store skoler bedre end små skoler?

Hvis vi sammenholder den socialgeografiske udvikling med pointerne om sammenhæng mellem forældres socioøkonomiske position og børns karaktergennemsnit og testresultater så finder vi ikke noget, som tyder på at skolestørrelsen skulle have nogen betydning. Det er imidlertid indlysende, at der må være mange små og store skoler, der i disse år får problemer, som følge af at den sociale sammensætning i såvel udkantsområder, som i storbyer ensrettes og dermed skaber skoler, der primært rekrutterer fra distrikter med en solid socioøkonomisk baggrund og skoler, der overvejende rekrutterer fra distrikter, hvor den socioøkonomiske baggrund er svagere. Kort sagt har disse problemer intet som helst med skolestørrelsen at gøre men er derimod en direkte konsekvens af hvilke elever, der rekrutteres til skolen.

Steen Birkedal Nielsen, Nibe

Kvalitet - er store skoler bedre end små skoler?

- 1) Lettere at rekruttere kvalificerede medarbejdere, når skolen ligger centralt (transport). Fx har de unge lærere ikke egen bil i de første år
- 2) Lærerne underviser i det de er uddannet til at undervise i. Mere kvalificeret fagfordeling. Bedre fagligt miljø for medarbejderen. Arbejdspladsen kan lette imødekomme lærerens individuelle ønsker til jobindhold
- 3) Det er lettere af få dækket de mange niche-fag på en stor skole

Kvalitet - er store skoler bedre end små skoler?

Peter Allerup fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole forholder sig neutralt til skolenedlæggelser. Men som professor i pædagogisk statistik ser han kritisk på de argumenter, mange politikere tyr til, når de skal forsvare, at de nedlægger små skoler. »Der er ikke belæg for at sige, at store skoler underviser bedre end små. De store skoler ligger i store byer, hvor folk er rigere end i de små samfund. Derfor har skolerne et bedre elevgrundlag. Længere er den ikke«, siger Peter Allerup

"Drop nostalgi, hygge og småt-er-godt"

Undersøgelsen "Skolestørrelser og PISA- resultater"

Professor Niels Egelund fra Danmarks Pædagogiske Universitet har i sin nye undersøgelse "Skolestørrelser og PISA- resultater" undersøgt sammenhængen mellem skolestørrelser og matematikresultater i OECDs PISA- undersøgelse fra 2003. Han har undersøgt folkeskoler med mellem 246 og 872 elever. Der indgår data fra 2.784 15-årige elever fra 9 klasse.

Baggrund

Skoleloven af 1937 betød at afgørende brud med små ikke-årgangsdelte skoler. På grund af besættelsen slog tendensen dog først igennem i løbet af 1950erne. Dengang var der ca. 5.500 folkeskoler. I dag er der c. 1.700, men med strukturreformen, der sammenlægger små kommuner til større, ventes flere lukninger af små skoler.

I 2001 viste en undersøgelse af skolestørrelser og resultaterne i læsning i PISA- undersøgelsen i 2000, at de bedste resultater opnås på skoler med 650 elever og derover. Ved lavere elevtal faldt niveauet.

Berlingske, 12.09.06

Økonomi i forbindelse med skolesammenlægninger

Afgivende skole og SFO	Nuværende budget 2010	Modtagende skole og SFO	Udvidelse af budget
Aulby	7.593.000	Strib	5.388.000
Båring	11.004.000	Nørre Aaby	7.795.000
Fjelsted Harndrup	8.318.000	Brenderup	6.863.000
Tanderup	7.109.000	Gelsted	5.134.000
Total	34.024.000		25.180.000
Samlet besparelse på driftsbudgettet			8.844.000

Sammenlægning af skoler / anlægsbudget

Afgivende skole og SFO	Skolerenoveringsplan 2009	Modtagende skole og SFO	Investeringer på sammenlagte skoler
Aulby	0	Strib	8.800.000
Båring	24.566.000	Nørre Aaby	7.650.000
Fjelsted Harndrup	22.826.000	Brenderup	15.100.000
Tanderup	21.665.000	Gelsted	6.100.000
Total	69.057.000		37.650.000
Samlet besparelse på anlægsbudgettet			31.407.000

Økonomi i forbindelse med skolesammenlægninger

Skoler	Skolestørrelser før sammenlægning	Skolestørrelser efter sammenlægning	Klassekvotienter før sammenlægning	Klassekvotienter efter sammenlægning
Aulby	128	0	18,29	0
Brenderup	261	414	21,75	20,70
Båring	149	0	18,63	0
Ejby	267	267	17,80	17,80
Fjelsted Harndrup	153	0	17,00	0
Gelsted	249	321	17,79	18,88
Hyllehøj	387	387	20,37	20,37
Lillebælt	531	531	22,13	22,13
Nørre Aaby	428	577	18,61	22,19
Strib	597	725	22,11	23,39
Tanderup	72	0	10,29	0
Vestre	421	421	21,05	21,05
Østre	366	366	18,30	18,30
Total	4.009	4.009	244,10	184,81
Gennemsnit	308	445	18,78	20,53

Skemaet viser kun normalklasser

Økonomi i forbindelse med skolesammenlægninger

Skoler	Budget 2010 uden specialklasser	Elevtal skoleåret 2009/2010	Udgift pr. elev uden specialklasser
Aulby	7.289.638	134	54.400
Brenderup	12.966.809	261	49.681
Båring	9.059.533	173	52.367
Ejby	15.216.502	267	56.991
Fjelsted Harndrup	8.922.434	153	58.317
Gelsted	13.810.777	273	50.589
Hyllehøj	19.773.827	387	51.095
Lillebælt	26.039.237	539	48.310
Nørre Aaby	21.892.145	434	50.443
Strib	28.671.717	597	48.026
Tanderup	6.319.836	80	78.998
Vestre	21.242.216	421	50.457
Østre	21.634.811	436	49.621
Total	212.839.482	4.155	

Øvrige strukturovervejelser

1. Vestre Skole 0.-6.kl. (7.-9.kl. til Østre)
2. 10.klasse sammen med Fredericia Kommune
3. Specialcenter på nuværende Aulby Skole
(samling af Heldagsskolen, del af Bøgelund, evt. specialklasser, Indslevskolen, Hulen, erhvervsklassen etc.)
4. Skrillingeskolen på én matrikel

Samlet anbefaling

1. Vi følger halvårsplanen som vil indfri effektiviserings- og udviklingsforventningerne i kommissoriet om temaanalyse specialområdet.
2. Vi følger helårsplanen som fører til en ny skolestruktur med færre skoler og investeringer i normalområdet. Der laves nye ressourcetildelingsmodeller som appellerer til pædagogisk udvikling og økonomisk påholdenhed. Skal stimulere forebyggende og rettidig faglig og tidlig social indsats.

Vi skal med den nye struktur sikre os, at vi ikke bliver ved at udlede elever fra normalområdet til specialområdet. Det er der nogle menneskelige og etiske argumenter for, og der er økonomiske incitamenten herfor.

